



Bridge Training 781 van 4 april 2019

**Redactie:**

Carolien de Koomen, Margriet Jansze, Ron Jedema, Siger Seinen, Jan van Die, Frans Schiereck en Rob Stravers (eindredactie)

Alle reeds verschenen nummers staan op: [www.bridgeservice.nl](http://www.bridgeservice.nl)

## Het uitkomstdoublet

Je kent dat gevoel wel: je partner moet uitkomen en je bidt en hoopt dat hij dat doet in een bepaalde kleur. Dan zal je dat andere gevoel ook wel kennen: het gevoel dat ontstaat als hij ondanks je veronderstelde telepathische kracht toch kiest voor een andere kleur.

Groot nadeel van de uitkomst is, dat je nog niet met een bijgespeelde kaart jouw voorkeur kan signaleren. Maar ... gelukkig kun je in bepaalde situaties ook met een doublet je uitkomstwens op tafel leggen.

### Bekende uitkomstdoubletten zijn:

- Een doublet op een conventionele bieding (zoals 2♣ Stayman en Jacoby).
- Een doublet op een 3SA-contract, voor een uitkomst in een eerder door jou geboden kleur.
- Een doublet op een 3SA-contract, vraagt een uitkomst in de door dummy eerst geboden kleur.
- Een doublet op een slemcontract vraagt om een ongebruikelijke uitkomst (je hebt bijvoorbeeld een renonce in een bijkleur tegen een troefslem).

**Opgelet!** De speler die vrijwel zeker weet dat hijzelf moet uitkomen, geeft géén uitkomstdoublet.

### Spel 1

West	Noord	Oost	Zuid
		1SA	pas
2♦ <sup>A</sup>	doublet	2♥ <sup>A</sup>	pas
2SA	pas	3SA	pas
pas	pas		

#### Jouw zuidhand

♠ 10 9 8 7  
♥ 10 9 8 7  
♦ H 6 5  
♣ H 6

Voor welke uitkomst kies je?

Bridge Training 781, 4 april 2019, [robstravers@xs4all.nl](mailto:robstravers@xs4all.nl)

## Spel 1 De uitkomst

West	Noord	Oost	Zuid
2♦	doublet	1SA	pas
2SA	pas	2♥	pas
pas	pas	3SA	pas

**Jouw zuidhand**

♠ 10 9 8 7  
♥ 10 9 8 7  
♦ H 6 5  
♣ H 6

Voor welke uitkomst kies je?

West's 2♦-bod zegt niets over de ruiten en heel veel over harten. En partners doublet op dat conventionele bod vraagt om een uitkomst in ruiten. Daardoor mag je de ruitenkleur zien als een door partner geboden kleur. Als je uitkomt in partners geboden kleur, start je met de hoogste van een 2-kaart en met de laagste als je drie of meer kaarten in partners kleur bezit.

Heb je een partner die meer ervaren is dan jij, en jou opdraagt ongeacht het aantal kaarten altijd met de hoogste in zijn kleur uit te komen, laat hem of haar dan even mailen naar: [rob.stravers128@gmail.com](mailto:rob.stravers128@gmail.com).

Door de hoogte van je kaart kan partner meestal goed inschatten of je wel of niet van een 2-kaart uitkomt.

Kom dus uit met: ♦5!

Met twee plaatjes in partners kleur start je wél met de hoogste. En kom tegen een troefcontract nóóit uit onder je aas!

## Spel 2

West	Noord	Oost	Zuid
		1SA	pas
2♣ <sup>A</sup>	pas	2♥	pas
3SA	pas	pas	pas

### Jouw zuidhand

♠ 4 3 2  
♥ 3 2  
♦ V 9 3 2  
♣ V 9 3 2

Voor welke uitkomst kies je?

## Spel 2 De uitkomst

West	Noord	Oost	Zuid
		1SA	pas
2♣ <sup>A</sup>	pas	2♥	pas
3SA	pas	pas	pas

### Jouw zuidhand

♠ 4 3 2  
♥ 3 2  
♦ V 9 3 2  
♣ V 9 3 2

Voor welke uitkomst kies je?

Oost meldt een 4-kaart harten. Omdat west daar niet op ingaat, maar wél met 2♣ vroeg naar oosts hoge kleur(en), heeft west hoogstwaarschijnlijk een 4-kaart schoppen. Daarmee valt uitkomen in een hoge kleur af.

Je moet dus kiezen tussen je even sterke klaveren en ruiten.  
Kies voor ruiten: ♦2!

Hier geldt de vegelijfregel: als partner graag een klaverenuitkomst had gezien, had hij het 2♣-bod gedoubleerd. Nu hij dat naliét, valt klaveren af. Bedenk dat als jullie het uitkomstdoublet toepassen, een 'pas' op een conventioneel bod óók iets vertelt. Namelijk, dat die kleur *niet* op het uitkomstwensenlijstje van je partner staat.

Stel dat je toch met klaveren start, en achteraf blijkt dat ruitenuitkomst het 3SA-contract in flarden had gereten, dan zóú je partner kunnen zeggen: als ik een klaverenuitkomst had willen hebben, had ik wel een uitkomstdoublet gegeven. Met de ruitenstart red je dus in ieder geval je vege lijf!

## Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	pas	1♥	pas
2♣	pas	3SA	pas
pas	doublet	pas	pas
pas			

### Jouw zuidhand

♠ V B 10 9  
♥ 4 3  
♦ B 9  
♣ V 9 8 7 6

Met welke kaart kom jij uit?

### Spel 3 De uitkomst

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	pas	1♥	pas
2♣	pas	3SA	pas
pas	doublet	pas	pas
pas			

#### Jouw zuidhand

♠ V B 10 9  
♥ 4 3  
♦ B 9  
♣ V 9 8 7 6

Met welke kaart kom jij uit?

Partner en jij boden geen kleur en het eindcontract is SA. Dan wil partner maar één ding: een uitkomst in dummy's eerst geboden kleur: ruiten.

Je hebt een 2-kaart, dus start je met de hoogste ♦B!

Ja, maar ik heb een gesloten 4-kaart in schoppen, denk je misschien. Dan geldt ook hier het vegelijfbeginsel: met je ruitenstart bewijs je je blinde vertrouwen in partners vraag om een ruitenstart.

Als achteraf toch blijkt dat 3SA alleen strandt na een schoppenstart, en partner komt ietwat verwijtend over, dan kun je voorzichtig vragen hoe serieus je zijn wensen vanaf nu moet nemen ... Is je partner fysiek sterker dan jij, wacht dan even met die grap als hij dichterbij de nooduitgang staat dan jij ...

### Spel 4

West	Noord	Oost	Zuid
			3♥
doublet	pas	3♠	pas
4♠	doublet	pas	pas
pas			

#### Jouw zuidhand

♠ 5 4  
♥ A B 10 8 5 4 2  
♦ H 4 3  
♣ 8

Met welke kaart kies je de aanval?

## Spel 4 De uitkomst

West	Noord	Oost	Zuid
			3♥
doublet	pas	3♠	pas
4♠	doublet	pas	pas
pas			
	<b>Jouw zuidhand</b>		
	♠ 5 4		
	♥ A B 10 8 5 4 2		
	♦ H 4 3		
	♣ 8		
Met welke kaart kies je de aanval?			

Partner vraagt met zijn doublet om een uitkomst in jouw kleur: hoogstwaarschijnlijk voor een aftroever. Daarnaast zal hij nog wel wat hebben, want jouw preëemptieve opening sluit verdedigende kracht (slagen in een schoppencontract) vrijwel uit.

Dus start simpel met ♥A.

Stel dat partner de eerste hartenslag al niet bekent (zeer waarschijnlijk), en je bij dummy **niet** ♦A ziet liggen, dan vind je het waarschijnlijk leuk als partner na het troeven van de volgende hartenslag ruiten terugspeelt. Die wens kun je dan vertellen met de hartenkaart die je in de tweede slag voorspeelt: met een nodeloos hoge (♥8) vraag je dan om de hoogste van de twee andere bijkleuren en met je laagste harten (♥2) om de laagste.

Na ♥A speel je dan ♥8 of ♥10. Hoe hoger des te duidelijker ☺.

## Spel 5

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♦	pas	3♦	pas
4SA	pas	5♥	pas
6♥	doublet	pas	pas
pas			

4SA vroeg naar het aantal sleutelkaarten (de vier azen en de verwachte troefheer); 5♥ belooft twee sleutelkaarten, zónder ♦V. Oost rekent op het moment van antwoorden immers op een ruitencontract.

### Jouw zuidhand

♠ 7 6 5

♥ 8

♦ H 7 6 5

♣ H 7 6 5 4

Welke kaart leg je het eerst op tafel?

## Spel 5 De uitkomst

West	Noord	Oost	Zuid
		1♥	pas
2♦	pas	3♦	pas
4SA	pas	5♥	pas
6♥	doublet	pas	pas
pas			

4SA vroeg naar het aantal sleutelkaarten (de vier azen en de verwachte troefheer); 5♥ belooft twee sleutelkaarten, zónder ♦V. Oost rekent op het moment van antwoorden immers op een ruitencontract.

### Jouw zuidhand

♠ 7 6 5  
♥ 8  
♦ H 7 6 5  
♣ H 7 6 5 4

Welke kaart leg je het eerst op tafel?

Een doublet op een troefslem duidt meestal op een renonce in een kleur. Dan is het 't aantrekkelijkst om in je langste kleur uit te komen: klaveren dus. Maar ... als je naar het bieden kijkt, is de kans op een renonce in ruiten vele malen groter: OW beloofden met hun bieden samen minstens acht ruiten ... Minstens acht! Dan is de kans toch wel het grootst dat oost of west met een kwintet ruiten zit. En het is vrijwel uitgesloten dat ze naast al hun hartenkaarten en acht ruiten, ook nog samen acht klaveren in handen hebben, dat is immers noodzakelijk om partner een klaverenuitkomst te laten troeven.

Kom dus uit met ruiten en geniet van het moois dat dan volgt!

## Spel 6

West	Noord	Oost	Zuid
		1SA	pas
2♥	doublet	2♠	pas
3SA	pas	pas	pas

### Jouw zuidhand

♠ 7 6  
♥ H V B 6  
♦ 8 7 6  
♣ 7 5 3 2

Ik ga niet vragen in welke kleur je uitkomt! Ik wil alleen maar weten in welke volgorde je je hartenkaarten speelt zolang vriend en vijand duiken.

Dummy legt ♥8 op tafel.

## Spel 6 De juiste volgorde

West	Noord	Oost	Zuid
		1SA	pas
2♥	doublet	2♠	pas
3SA	pas	pas	pas
<b>Jouw zuidhand</b>			
♠ 7 6			
♥ H V B 6			
♦ 8 7 6			
♣ 7 5 3 2			

Ik ga niet vragen in welke kleur je uitkomt! Ik wil alleen maar weten in welke volgorde je je hartenkaarten speelt zolang vriend en vijand duiken.

Dummy legt ♥8 op tafel.

Jij weet meer dan je partner. Met zijn doublet op 2♥ mag je bij partner toch wel rekenen op een 5-kaart harten, met in ieder geval ♥A.

Dat betekent dat je met partner vijf slagen op rij kunt maken in harten. Mits hij ♥A niet te snel oppakt.

Stel dat partner géén doublet had gegeven op wests 2♥-bod, dan had jouw ♥H ook ♥V beloofd, waardoor je na ♥H met een gerust hart ♥B had kunnen spelen. Nu je met ♥H uitkomt in opdracht van partner, garandeert ♥H beslist NIET ♥V. Je zou ook een tweekaart ♥Hx of ♥HB kunnen hebben. Daarom kun je na ♥H het beste ♥V spelen, en dán ♥B. De enige kaart die je moet koesteren tot de vierde hartenslag is ♥6. Want de vierde hartenslag moet beslist worden gewonnen door partner noord!

# Lezers Mailen

## Gemiste manche na informatiedoublet

Ons bieden ging als volgt:

West	Noord	Oost	Zuid
1♦	doublet	pas	1♠
pas	1SA	pas	pas
pas			

Mijn partner (noord) maakte 1SA+3; hij bleek 18 punten te hebben; ik maar negen. Hoe leg ik hem – uiteraard heel vriendelijk – uit, dat hij in zijn tweede beurt had moeten springen?





## Rob:

Je zult het niet geloven, maar ik kreeg gisteren een soortgelijk verzoek van ene 'Van Zeuten', mogelijk een goede bekende van je ☺. Die vroeg aan mij hoe hij zijn partner het beste kon vertellen dat deze goede man na een informatiedoublet met negen punten moest springen. En dat – als hij dat niet deed – na een 1SA-rebid alsnog de manche moet volgooien, omdat het 1SA-rebid na een doublet en een zwak bijbod, minstens 18-19 punten belooft.

Heel lang geleden, sprak de oude man met zijn laatste krachten, bestond er één duidelijke krachtgrens tussen een volgbod en een doublet: Een volgbod beloofde maximaal 12 punten, en een doublet minstens 13.

Die grens behoort al eeuwen tot het verleden. Daarom tref je die alleen nog aan op uitgehouwen oude stenen en muren.

De moderne bridger hanteert vijf grenzen:

- De kracht van een **volgbod** op 1-hoogte is 7-16 punten.
- De kracht van een **volgbod** op 2-hoogte is 10-16 punten.
- De kracht van een '**gewoon**' doublet is 13-16 punten.
- De minimumkracht van een '**sterk**' doublet is 17 punten.
- 1SA als volgbod belooft 15-18 punten met opvang in geboden kleur.

### Op partners doublet belooft:

- een kleur zonder sprong: 0-8 punten;
- een kleur mét een sprong: 9-11 punten;
- 1SA: 6-9 punten mét opvang in kleur tegenpartij;
- 2SA: 10-11 punten mét opvang tegenpartij;

Met 12+ bied je de manche, of doe je een mancheforcing bod.

**Kenmerk van een 'gewoon' doublet** is dat de doubleerder in zijn volgende beurt past als de actie van zijn partner géén kracht belooft. Daarom moet de doubleerder met 13-16 punten in alle ongeboden kleuren minstens een 3-kaart hebben; hij moet immers met een goed gevoel kunnen passen.

**Kenmerk van een 'sterk' doublet** is dat de doubleerder - na een actie van partner die geen kracht belooft - **niet** past!

Met deze grenzen komt boven water dat zuid tweemaal te zwak bood. Met 9 punten is hij te sterk voor 1♠. Dat belooft 0-7. En als noord, ondanks die mogelijke nul punten, toch 1SA durft te bieden, moet dat het sterke doublet zijn: dus minstens 17 punten! Dat is dan voor zuid een mooie kans om zijn eerste biedvergissing te herstellen met 3SA ...

## De 3♥-grens ...

Deze week met twee verschillende partners problemen gehad om mijn 6-kaart harten door te geven.

Spel 1	Partners hand	Mijn hand
	♠ H V 6 ♥ V 10 ♦ A V 6 5 ♣ A V B 4	♠ A 10 9 3 ♥ H B 10 9 5 4 ♦ 4 ♣ H 8
<b>Ons bieden:</b>	1♣ (4+)	1♥
	2♦ (reverse)	Stop 3♥
	pas	

3♥ is volgens partner niet forcing, zei hij na gepast te hebben en het spel open lag.  
6♥ gemist.

Had ik 2♠ moeten bieden (4e kleur)?

### Rob:

Op mijn vraag welke kracht een 2SA-opening belooft, antwoordde de vragensteller: 20-21 punten ...

Met dit antwoord op zak wordt het bieden een stuk eenvoudiger. Partner-lief opent met 2SA. Dan zou het bieden als volgt kunnen gaan:

2SA	3♦ (transfer voor harten)
3♥	4SA (vraagt azen)
5♠	6♥

5♠ belooft 2 azen én troefvrouw (5♥: twee azen zónder troefvrouw)

Maar ... in jullie biedverloop moet het ook goed gaan. Het reversebod van je partner is rondeforcing en minstens manche-inviterend. Als jij daarop 2♥ biedt, heb je niet veel meer kracht dan dat je met 1♥ beloofde. Daarop zou je partner inderdaad mogen passen. Maar jouw sprong belooft de nodige extra kracht waar hij op hoopte. Ik denk daarom dat je partner jouw sprong over het hoofd zag, ondanks je Stopkaartje. Als je partner de sprong wel opmerkt en 4♥ biedt, kun je 6♥ niet meer missen.

Spel 2	Partners hand	Mijn hand
	♠ A 8 6 ♥ A H ♦ A V B 6 5 4 ♣ 3 2	♠ H 5 4 ♥ V B 10 9 8 7 ♦ 7 ♣ A 7 6
Ons bieden:	1♦	1♥
	3♦	3♥
	pas	

4♥ gemist.  
Hoe moet er geboden worden?

### Rob:

Deze vind ik lastiger, omdat je met een zwakke hand en een 6-kaart harten ook 3♥ biedt als contractverbetering. 3♥ kan dus gemakkelijk armoe betekenen. Om die reden twijfel ik tussen 4♥ en 3SA. In een SA-contract is één tophonneur bij partner al voldoende voor vijf hartenslagen. In een parenwedstrijd kan de 10 punten extra van een SA-contract heel veel extra scoren.

Maar laten we ons oor ook even te luisteren leggen bij Bep & Anton.

### Bep & Anton:

#### Spel 1

Helemaal met je eens Rob. Er is geen reden deze hand niet met 2SA te openen. Maar als je 1♣ opent en 2♦ reverse biedt, is een sprong naar 3♥ door de antwoordende hand mancheforcing. Immers, de openaar heeft 16+ punten en de antwoordende hand heeft overwaarde. Samen is dat genoeg voor de manche.

#### Spel 2

Dit zien wij anders. Hier is niet 4♥ gemist maar 6♥!  
Ten eerste is 3♦ met 18 punten en een zeskaart een voorzichtig bod, maar vooruit.  
Maar daarna is 3♥ van partner geen zwakke hand met contractverbetering maar een zeskaart harten en mancheforcing.  
*Contractverbetering kan niet. Want wat zou je anders met deze hand moeten bieden? Meteen op de gok 4♥?*  
Na 3♥ heeft de openaar een heel mooie kaart voor een hartencontract, dus een controlebod van 3♠ is zonder meer verantwoord.  
Of 6♥ wordt bereikt, is de vraag. Dat is een prima contract. Door de ruiten vrij te troeven, heeft 6♥ een grote kans van slagen. Als het spel mooi zit (ruitenheer bij een tweekaart of driekaart) is het zelfs 7♥.

## Met de aas naar bed gaan?

Als geïnteresseerde in taalkwesties durf ik jou en je netwerk de volgende twee vragen te stellen.

Wat betekent de uitdrukking: "Met de aas naar bed gaan"?  
Wat is de oorsprong hiervan?

En als je zegt: ik speel 3 Sans, spreek je de s van sans dan uit of niet?

Waarom wel of niet.

### **Rob:**

Wat een heerlijke vraag, maar dan wel voor mijn grote vriend, Franstalige Griek en auteur van het meest omvangrijke bridgeboek ter wereld, Joseph Amiel!

En mocht jouw tweede vraag voor hem te pittig zijn, dan weet ik zeker dat zijn lieve vrouw, Marja, hem graag het perfecte antwoord zal influisteren.

### **Joseph:**

Ik neem aan dat je zelf gegoogeld hebt naar "met de aas naar bed gaan" en op internet verschillende voorbeelden hebt gevonden van ... "met de baas naar bed gaan".

De betekenis van de door jou aangehaalde uitdrukking is duidelijk: je gaat met je aas naar bed indien je te lang hebt gewacht met het spelen daarvan en daar uiteindelijk geen slag mee wint doordat die kaart bijvoorbeeld door de tegenpartij wordt afgetroefd.

Dat deze betekenis algemeen aanvaard is, zegt nog niets over haar oorsprong. Ook voor mij is deze een mysterie. Zelfs buiten een erotisch kader blijft het naar bed gaan in veel gevallen een aangename ervaring en komt het daarom vreemd over dat de uitdrukking een negatieve lading (een slag missen) heeft gekregen.

Wat jouw tweede vraag betreft: een Fransman zou de (tweede) "s" in "sans" niet uitspreken - hij zou "sanzatou" zeggen. Aan een Nederlandse tafel wordt deze "s" wel uitgesproken. Waarom wel of niet, vraag je. Het heeft alles met de "génie de la langue" te maken. Onze Vlaamse vrienden hebben het eventuele probleem opgelost, hun uitvlucht in "zonder troef" zoekend.